

Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение
«Центр развития ребенка - детский сад № 8 «Родничок» городского округа «город
Якутск»
677000 г. Якутск, ул. Лермонтова 23/1«а» р.т. 22-55-36 detsad8@yakadm.ru

Аһаҕас дьарык барыла
«Тыл бастакы дорҕоонун буукубата,
икки-ус дорҕоонноох тыллары ырытарга уерэтии»

Толордо: Абрамова А.П

Дьокуускай 2024

Сыала: 1—2 сүһүөхтээх тыллары дорҕоонунан ырытан, фишканан үлэлииргэ үөрэтии.

Соруктара.

Иитэр:

- бэйэ-бэйэни кытта эйэбүстик, үтүө санаалаахтык сыһыаннаһарга угуйуу.

Үөрэтэр:

— Оҕолор сүһүөхтэргэ дорҕооннору истэ үөрэнэллэрин ситиһии;

— оҕолор билиилэрин кэнэтии;

— оҕо тылын саппааһын байытыы, ыйытыыларга толору хоруй биэрэллэрин ситиһии;

— дорҕоон тылга ханан баарын истэн чопчу этэргэ үөрэтии.

Сайыннаар:

— Оҕолорго сангарар сананы өйдөөн истэр, үтүктэн сөпкө сангаралларын сайыннарыы;

— толкуйдуур, ырытар дьобурдарын сайыннарыы;

— төрөөбүт тылын дорҕооннорун арааран истэргэ уонна сангарарга эрчийии;

— 1-2-3 сүһүөхтээх тыллары сүһүөхтэринэн араарарга, истэргэ эрчийии.

Үөрэхтээһин уобаластарын ситимнэр:

— Тылы-өһү сайыннарыы;

— билэр-көрөр дьобуру сайыннарыы;

— кэрэ эйгэни өйдүүр дьобурун сайыннарыы;

— уопастыбаҕа сылдьан бодоруһар үөрүйэҕи сайыннарыы. Методическай үлэлэр электроннай хомуурунньуктара 121 Туттуллар тэрил: проектор, ноутбук, бүтэй, кылгас аһаҕас, уһун аһаҕас дорҕооннор, киндер сымыытыттан бэйэ оноһуу фишкалара.

Бэлэмнэнии үлэтэ: дорҕооннору арааран истии, көрдөрөн үөрэтиллэр матырыйааллары бэлэмнээһин.

Дьарык тутула: 3 чаастан турар, уһуна — 25 мүн.

Дьарык барыыта:

Кирири чааһа:

Утуе кунунэн оҕолоор Чуолкайдык сацарыы дьарыкпытын саҕалыыбыт.

1). Артикуляционной гимнастика

2). Оҕолоор «Дорҕооннору уонна буукубалары» хатылыахайын эрэ

Иитээччи: Дорҕоон диэн тугуй? Буукуба диэн тугуй?

Иитээччи: Бу тугуй? Оҕолор эппиэттэрэ: Фишка.

Иитээччи: Туох бэлиэтэй? Оҕолор эппиэттэрэ: Дорҕоон.

Иитээччи: Ханнык дорҕоон бэлиэтэй? Оҕолор эппиэттэрэ: Аһаҕас дорҕооннор.

Иитээччи: Ханнык аһаҕас дорҕооннору маннык фишканан бэлиэтиибитий? (Кылгас аһаҕас дорҕоон фишкатын көрдөрөбүн). Оҕолор эппиэттэрэ: А, Ы, У, О, Э, И ...

Иитээччи: Оттон бу ханнык дорҕоон бэлиэтэй? Оҕолор эппиэттэрэ: Уһун аһаҕас дорҕоон бэлиэтэ.

Иитээччи: Уһун аһаҕас дорҕооннору ааттаталаан эрэ. Оҕолор эппиэттэрэ: Аа, Ыы, Уу, Оо, Ээ, Ии ...

Иитээччи: Тоҕо аһаҕас дорҕоон диибитий? Оҕолор эппиэттэрэ: Салгын иннибэккэ тахсар.

Иитээччи: Оттон бу ханнык дорҕоон бэлиэтэй? (Бүтэй дорҕоон фишкатын көрдөрөбүн) Оҕолор эппиэттэрэ: Бүтэй дорҕоон.

Иитээччи: Ханнык бүтэй дорҕооннору билэбитий? Оҕолор эппиэттэрэ: Б, П, С, Т, К, Д, Л, М ...

Иитээччи: Тоҕо бүтэй дорҕоон диибитий? Оҕолор эппиэттэрэ: Салгын иннэ-иннэ тахсар.

Сурун чааһа:

3). Билигин мацнайгы ооньуу соруудагын истин эрэ **Туйаара, Сайыына**

уонна Дайаана (куукулалары кердерер) оонньуур ма5ааыыныгар тийибиттэр. Туйаара «К» дор5оонтон са5аланар икки оонньууру атыыласпыт (Куобах, куурусса). Сайыына «Б» дор5оонтон са5аланар икки оонньууру атыыласпыт (барабаан, банан). Онтон Дайаана «М» дор5оонтон са5аланар икки оонньууру талбыт (Матрешка, мээчик).

4). «Аатын дор5оонун ейдее» диэн сорудах, Итээччи дор5оону этэр. Этиллибит дор5оонтон са5аланар ааттаах оболор тураллар

5). Хамсаныылаах тохтобул

Эти-сиини эрчийии хамсаныылаах тохтобул).

А — атахтарбыт хаамаллар,

И — илиилэрбит хамсыыллар,

У — ууна-ууна сатыыбыт, улаатыахпытын ба5арабыт.

Э – эргийбэхтээн ылабыт

О – олоппоско олоробут

Биьи дьиэгэ ким баарый (Хаамыы)

12345 (таыныы)

Биьи дьиэгэ ким баарый (Хаамыы)

12345 (Ыстаныы)

Ийэм, а5ам , балтым мин (таыныы)

Уонна Мурка куоскабыт (хачайданыы)

Бу мин дьиэ кэргэним (хаамыы).

12345

Түмүктүүр чааһа.

6). «Тылы сүһүөххэ араарыы» оонньуу».

Иитээччи: Оболор, аны билигин маннык оонньуубут. Мин эһиэхэ хартыынкалары кердеребун ону эһиги тылы сүһүөххэ арааран ытыскытын

таһынан тыл хас сүһүөхтэн турарын быһаарабыт. Чэ эрэ, саҕалаатыбыт (ас, бөрө, сибэкки, ...).

7). Фишканан улэ. Оҕолор билигин фишканан тылы ырытыахпыт,(ойуулаах карточка туцэтиллэр 2-3 дорҕоонноох тыллары ырытыы) оҕолору бэрэбиэркэлээн 2-3 тылы уопсай ырытыы.

8). «Дорҕоон муостатынан туораа» оонньуу этиллибит дорҕоонноох тылы булбут ого муостанан туоруур

Тумук

Иитээччи: Маладьыстар, манан биһиги дьарыкпыт тумуктэнэр. Аны билигин эһиги ордук тугу сөбүлээккитин истиэххэ. Тоҕо? — Туох ыарахаттары көрүстүгүт?

Оҕолор эппиэттэрэ: